

MEDNARODNA KONFERENCA 2026

Podaljšaj življenje e-odpadkov: popravi, zamenjaj, ustvari!

Mojca Jerovšek Toth, univ.dipl.psih.

Elektrotehniško-računalniška strokovna šola in
gimnazija Ljubljana

Kostanjevica na Krki, 30. maj 2026

IZHODIŠČA IN CILJI

E-ODPADKI

Ali ste vedeli – e-odpadki so najhitreje rastoča skupina odpadkov v EU, reciklira se jih manj kot 40%? vir: www.europarl.europa.eu

Praktično uresničevanje krožnega gospodarstva v srednješolskem okolju.

Evropski teden zmanjševanja odpadkov 2025 (22.–30. 11.25) je bil posvečen e-odpadkom, ki v EU najbolj naraščajo.

Na Vegovi v Ljubljani smo med 17. in 28. novembrom 2025 izvedli akcijo 'Podaljšaj življenje e-odpadkov – popravi, zamenjaj, ustvari!'

Cilj je bil preseči zgolj ozaveščanje in aktivno uresničevati krožno gospodarstvo: preprečevanje odpadkov, ponovno uporabo, popravilo in kreativno predelavo.

OBVESTILA (PO ŠOLI, ZBORNICA, OZVOČNICA, E-MAIL)

EVROPSKI TEDEN ZMANJŠEVANJA ODPADKOV (EWWR)

Zbrane e-odpadke (od 17.-21.11.26) bomo med **24. in 28. novembrom 2025** popravili, ponovno uporabili ali kreativno predelali. Pridružite se nam in pomagajte podaljšati njihovo življenjsko dobo!

DELAVNICA	ČAS IN LOKACIJA	KAJ SE DOGAJA?
 Popravilnica	vsak dan od 7.30-14.30, avla, strokovne učilnice	Učimo se popravljati naprave (npr. zamenjava kablov, diagnostika mobilnikov) – orodje na voljo!
 Izmenjevalnica	vsak dan od 7.30-14.30, avla	Popravki in menjave – posebna pozornost za računalniške komponente. Zamenjajte stare naprave – "swap & go" za trajnostno uporabo!
 Kreativna izdelava skulptur	vsak dan od 9:00–13:00, knjižnica	Iz odpadnih komponent ustvarjamo umetniške skulpture in nove izdelke.
 Razstava umetniških del	petek od 11.00 ure dalje, avla	Nakit in zaključna razstava skulptur – glasovanje za najbolj kreativno delo!

OPIS DEJAVNOSTI

- **Zbiranje e-odpadkov v avli (17.-21.11.2025):** mobilniki, računalniki, tablice, kabli, periferija, komponente, mali aparati, ločeno baterije in tonerji.
- **Popravljalnica (24.–28.11.2025, 7.30–14.30):** dijaki so pod vodstvom profesorjev elektrotehnike in računalništva diagnosticirali in popravili manjše okvare (>20 uspešno popravljenih naprav: zamenjava kablov, čiščenje kontaktov, termalna pasta, spajkanje).
- **Izmenjevalnica delujočih naprav:** brezgotovinska menjava po točkovnem sistemu (tipkovnica 5 točk, powerbank 8 točk, mobilnik 10 točk ...); izvedenih več deset menjav, na koncu akcije so dijaki lahko odnesli kar so potrebovali.
- **Kreativna delavnica v knjižnici:** izdelava umetniških skulptur, obeskov, uhanov in brošk iz e-komponent.

ZBIRNO MESTO

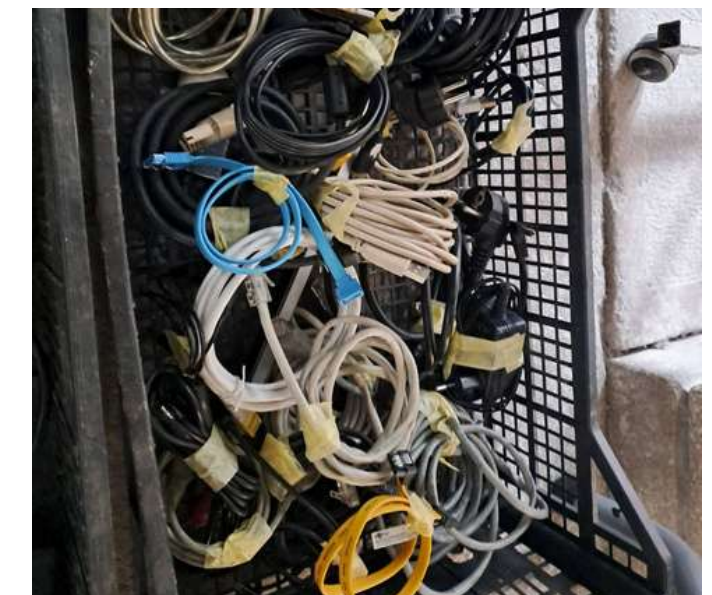
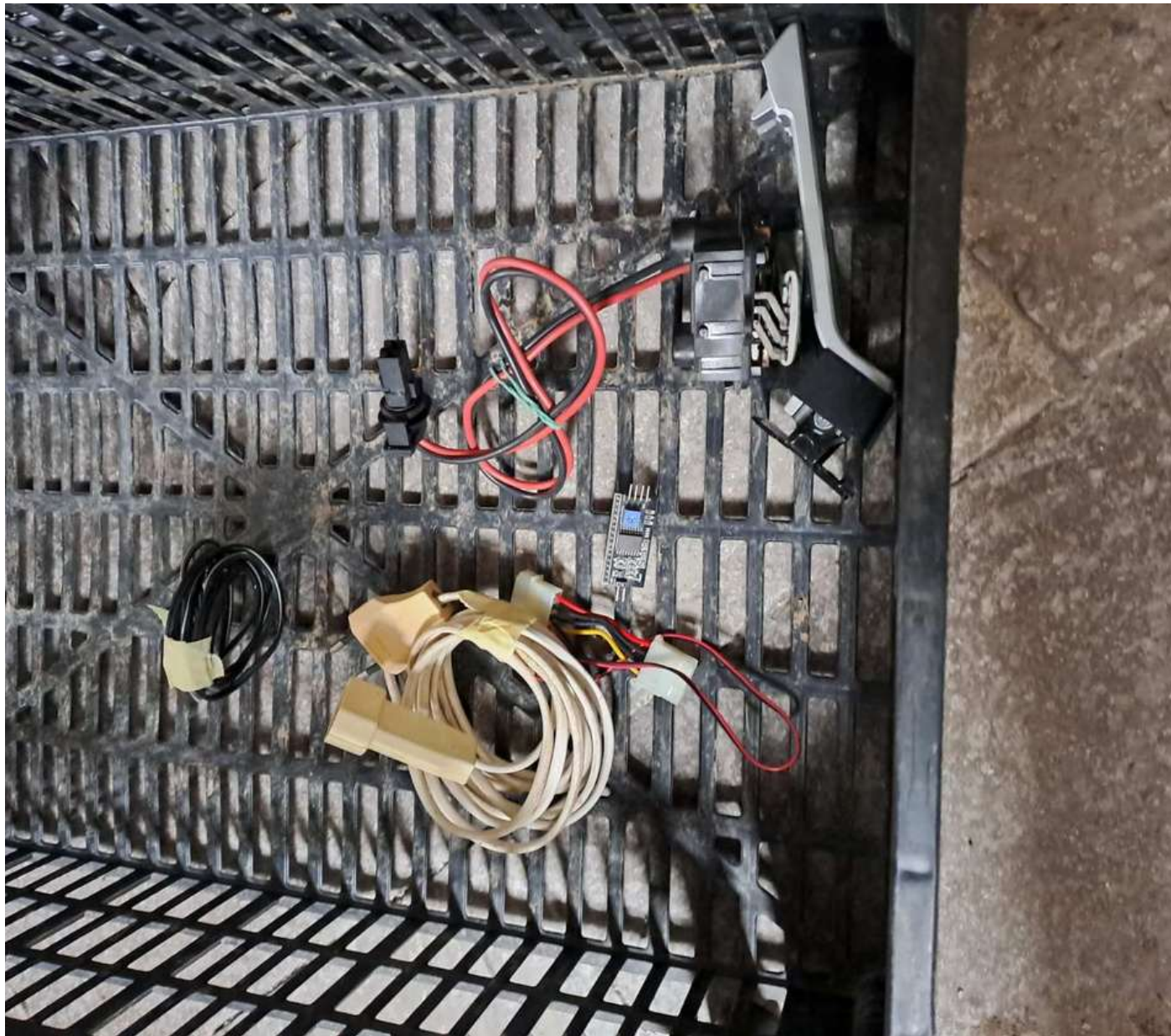

RAZPOREJENI E-ODPADKI

Mojca Jerovšek Toth, univ.dipl.psih.

RAZPOREJENI E- ODPADKI

POPRAVLJALNICA

Mojca Jerovšek Toth, univ.dipl.psih.

IZMENJEVALNICA

Mojca Jerovšek Toth, univ.dipl.psih.

KREATIVNA DELAVNICA

Mojca Jerovšek Toth, univ.dipl.psih.

POSEBNOSTI, ZANIMIVOSTI, PRIPOROČILA

Ključne ugotovitve:

- Projekt je pokazal, da se lahko s preprostimi, a dobro organiziranimi aktivnostmi, znatno zmanjša količina e-odpadkov in hkrati razvijejo kompetence 21. stoletja (reševanje problemov, timsko delo, ustvarjalnost, trajnostno mišljenje).

Prednosti predlaganih rešitev:

- visoka motivacija dijakov za praktično delo in učenje skozi realne probleme,
- medpredmetno povezovanje (ELE, RAČ, LUM, SLO, svetovalno delo),
- neposreden učinek: podaljšana življenjska doba desetih naprav, preprečena oddaja v odpadke, zmanjšan pritisk na naravne vire, nizki stroški izvedbe delavnic,
- umetniška predelava kot močno orodje za ozaveščanje in spreminjanje percepcije odpadkov.

Pomanjkljivosti in omejitve:

- časovna intenzivnost organizacije,
- potreba po stalnem prostoru in orodju in odvisnost od prostovoljnega sodelovanja profesorjev.

ZAKLJUČEK

Akcija »Podaljšaj življenje e-odpadkov – popravi, zamenjaj, ustvari!« je pokazala da bi lahko Vegova Ljubljana, z ustreznim vodenjem in podporo, postala pomemben lokalni center krožnega gospodarstva in trajnostnega izobraževanja.

Zbranih **362 kg materiala**, **27 popravljenih naprav**, **43 menjav** in preko **40 umetniških izdelkov**, kažejo na visoko motivacijo dijakov, ko jim damo priložnost za aktivno soustvarjanje.

Odprti problemi:

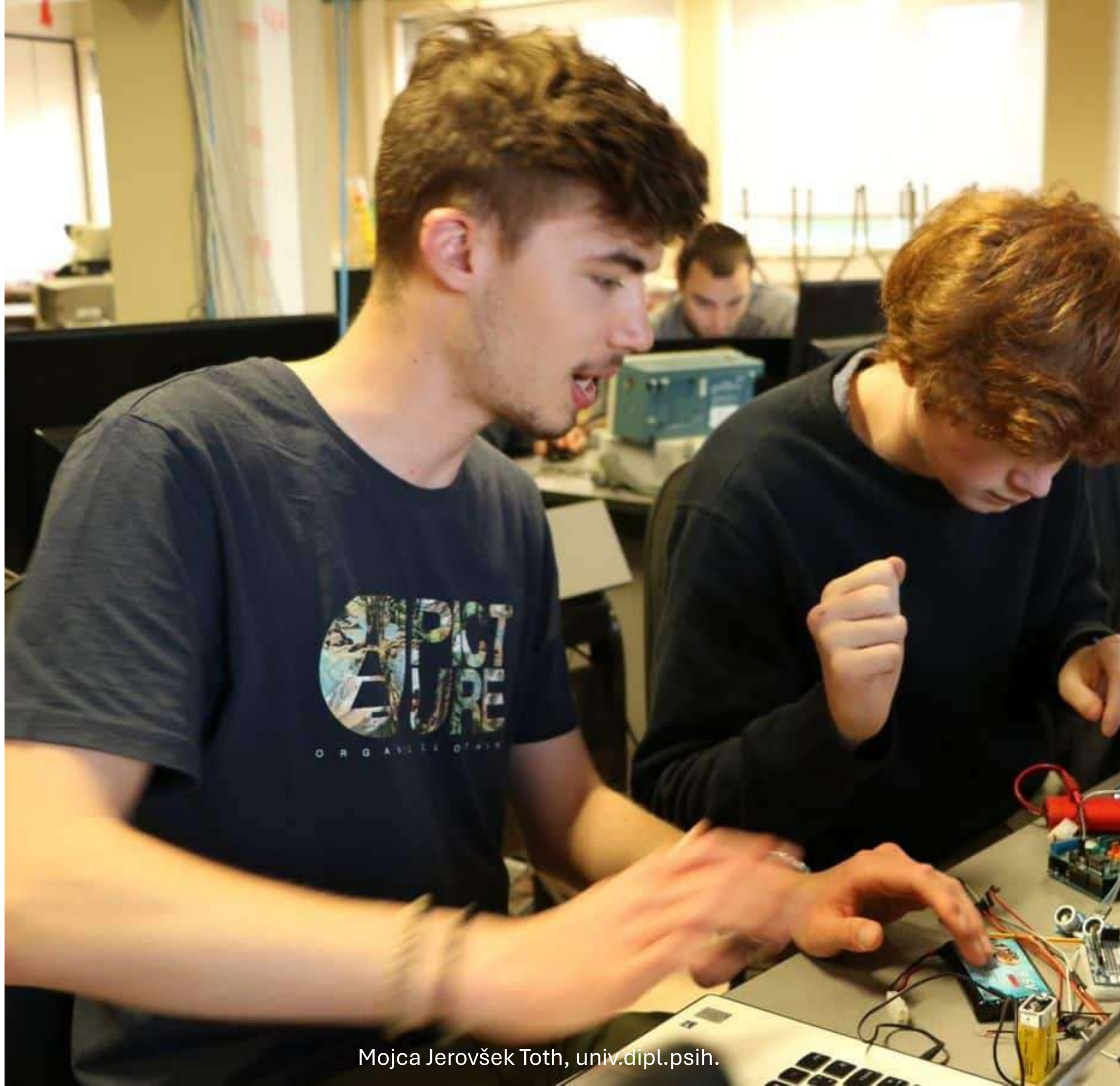
Kako trajno vključiti popravilnico v šolski kurikulum?
Kako razširiti model na starše in lokalno skupnost?
Kako povečati možnost obdelave večjih količin e-odpadkov?

Predlogi za prihodnje strokovno in raziskovalno delo:

Redno spremljanje količine zbranih in popravljenih naprav ter izračun prihranka CO₂.
Razvoj longitudinalne raziskave o vplivu projekta na okoljevarstveno vedenje dijakov.
Vključevanje v mednarodne mreže EWWR in prijava na natečaje.

Dijaki so po akciji zapisali, da je bil to eden najlepših dogodkov na šoli doslej – zaradi dela, vzdušja, sodelovanja in občutka, da delajo nekaj, kar ima smisel.

Zato na Vegovi Ljubljana verjamemo: **»Naprave lahko krožijo. Ideje krožijo še hitreje. Dobro kroži najdlje.«**

Mojca Jerovšek Toth, univ.dipl.psih.

• TEDEN e-ODPADKOV

- Odlično, lahko podaljšate rok za izmenjavo
- ~~MA~~ TO JE EN OD NAJBOLJŠIH DOGODKOV NA ŠOLI. UPAM DA OSTANE DALJE
- Nekaj najboljšega za učenje Super bi bilo, da podaljšate
- Lahko bi bilo tako večkrat, odlična ideja.
- Odlična ideja za dijake, ki bi se radi naučili novih spretnosti in pridobili na razini delovanja in sestave elektronskih komponent. Zelo priporočam udeležbo in upam da se to podaljša / ponovi.
Zelo počeno in zabavo, ker mi ni bilo treba biti pri pouku. Spoznal sem veliko novih ljudi.
- V izst mi je bilo videti ljube Vugove.
- odlični izostanek iz pouka 😊. Za zabavo in druženje
-
- Odlična ideja za dijake, ki si želijo spretnosti in praktičnega učenja. Bilo bi priporočljivo, da bi na šoli dostopne katičke, kjer bi lahko dijaki to stalno počeli, se učili in tudi kaj razkužili

VIRI IN LITERATURA

- European Week for Waste Reduction. (2025). EWWR 2025 – Theme: Waste Electrical and Electronic Equipment. <https://ewwr.eu>
- ZEOS, d.o.o. (2025). 'Ravnanje z odpadno električno in elektronsko opremo'. <https://www.zeos.si>
- Ekošola Slovenija. (2025). 'Evropski teden zmanjševanja odpadkov 2025'. <https://ekosola.si>
- United Nations. (2015). 'Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development'. <https://sdgs.un.org/2030agenda>
- Evropska komisija. (2020). 'Circular Economy Action Plan'. https://environment.ec.europa.eu/index_en